

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการแสวงหากลยุทธ์ในการพัฒนาความสามารถของประชากรในประเทศ การพัฒนาที่ดีที่สุดคือการพัฒนาทางการศึกษา และแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานั้นมีหลากหลาย แนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างดี คือ การพัฒนาการศึกษาผ่านการวิจัย กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการศึกษาที่สามารถสร้างคุณลักษณะหลายอย่างที่พึงประสงค์ได้ การศึกษาจึงต้องใช่วิจัยเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนจากรากฐานความเชื่อไปเป็นรากฐานของสติปัญญาที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและเหตุผล มีการคิดวิเคราะห์ห้สังเคราะห์อย่างมีวิจารณ์ญาณ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นเป็นนวัตกรรมได้ ทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย คือ กุญแจที่จะไขไปสู่การเข้าถึงองค์ความรู้ การประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ และการสร้างพลังความเป็นอิสระทางความคิด ความเป็นตัวของตัวเองให้มีการพัฒนาและฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ (จรัส สุวรรณเวลา, 2545; พระเทพโสมภณ, 2547)

บุคคลที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษา คือ บุคลากรทางการศึกษาหรือผู้สอน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ควรได้รับการพัฒนาในด้านการทำวิจัยเพื่อให้เกิดการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้เล็งเห็นความสำคัญข้อนี้ จึงได้กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 เกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยของผู้สอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้น ครูจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มบทบาทที่เป็นทั้งผู้สอนและนักวิจัย เพื่อศึกษาหาข้อมูลมาเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในการทำวิจัยสามารถช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการนำผลการวิจัยไปช่วยในการเรียนการสอนนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของตนเองและโรงเรียน ผู้สอนเกิดการพัฒนาองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องควบคู่กันไป (Saurino et al, 1997; สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม, 2545; ทิศนา เขมมณี และนางลักษณ์ วิรัชชัย, 2546)

การปฏิรูปการศึกษามีนโยบายส่งเสริมครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูได้เรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน ให้นำหน่วยงานต่าง ๆ ได้รวบรวมและเขียนตำราวิจัยแบบง่าย ๆ ไว้เป็นคู่มือการทำวิจัยเผยแพร่ให้กับครู

และผู้สนใจ จำนวนหลายเรื่อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดพิมพ์หนังสือ “การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542” และ “การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้” กรมวิชาการ ได้จัดพิมพ์หนังสือ “การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการวิจัย” นอกจากนี้ ยังมีหนังสืออื่น ๆ ที่เขียนขึ้นโดยครูอาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา เช่น “การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน” “เก้า ก้าว สู่อุบัติความสำเร็จในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและการสังเคราะห์งานวิจัย” “การวิจัยชั้นเรียนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้(ของครู)” (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม, 2545; รุ่งเรือง สุขากิรมย์ และคณะ, 2545; ทิศนา แคมมณี และนางลัทษณ์ วิรัชชัย, 2546; สุวิมล ว่องวานิช, 2547, 2548)

Kurt Lewin เป็นคนแรกที่ใช้คำว่า “action research” ในปี ค.ศ. 1944 และได้รับการนำไปประยุกต์ใช้ในหลายศาสตร์ (Kingsley, 1985; Rapaport, 1970 อ้างถึงใน Nichols, 1997) ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้นำการวิจัยปฏิบัติการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งเพื่อให้ให้นักวิจัยร่วมทำวิจัยกับครู ผู้ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ (Elliott, 1991 อ้างถึงใน Nichols, 1997) และเพื่อให้ได้ผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน

การทำวิจัยในชั้นเรียน คือ การทำวิจัยที่เน้นว่าผู้ทำวิจัยคือครู ปัญหาวิจัยได้มาจากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรงหรือเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูที่เน้นการนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน (สุวิมล ว่องวานิช, 2543; อุทุมพร จามรมาน, 2537) ปัจจุบันรู้จักกันในชื่อ “การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research – CAR)” และในขณะนี้มีการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนผลิออกมาเป็นจำนวนมาก แต่มีเพียงงานวิจัยจำนวนน้อยที่ครูผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนของตน ทั้งนี้เนื่องจากครูได้ทำวิจัยแยกส่วนจากการสอนของครู และจากที่ผ่านมาครูผู้สอนคือผู้สังเกตและเฝ้าดูการทำวิจัยของนักวิจัยเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของครูมากกว่าการเข้าร่วมทำวิจัยกับนักวิจัย โดยประเด็นปัญหาวิจัยเกิดจากประสบการณ์การสอนของตนเอง แต่ครูมีบทบาทเพียงเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อให้นักวิจัยได้ออกแบบและดำเนินการวิจัยเพื่อหาคำตอบและเมื่อได้ผลการวิจัยออกมา ครูคือผู้นำผลการวิจัยไปใช้นั่นเอง แต่ผลการวิจัยที่นำไปใช้ไม่สามารถแก้ปัญหาที่ครูพบในชั้นเรียนได้ชัดเจน ดังนั้น จึงมีการริเริ่มและพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งงานวิจัยที่ครูทำคนเดียวและงานวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างครูผู้สอนกับนักวิจัย ทั้งนี้เพื่อช่วยผลักดันให้ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบของการวิจัยปฏิบัติการ (action research) (CARN, 1977 อ้างถึงใน Somekh, 1996) ลักษณะเด่นของปัญหาวิจัยสำหรับวิจัยปฏิบัติการต้องเกี่ยวข้องกับงานที่นักวิจัยกำลังทำอยู่ และจุดประสงค์หลักของการทำวิจัยปฏิบัติการคือ เมื่อนักวิจัยทำการวิจัยเสร็จแล้ว นักวิจัยต้องนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางานของตนเองให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม (Kemmis & McTaggart, 1998; Reason & Bradbury, 2001 อ้างถึงใน Stringer, 2004)

การเรียนรู้การทำวิจัยของครูเริ่มจากการได้รับการฝึกอบรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย (สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น) สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งนักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษา ที่ได้ร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรด้านการวิจัยด้วยการจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการวิจัย (รุ่งเรือง สุชาภิรมย์ และคณะ, 2545)

ในระยะแรกครูโดยส่วนใหญ่เริ่มทำวิจัยกับปัญหาในชั้นเรียนของตนโดยการทำวิจัยแบบทำคนเดียว แต่ก็พบปัญหาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานและการทำวิจัยไปพร้อมกัน เช่น ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ครูขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย จึงทำให้ต้องการมีที่ปรึกษาในการทำวิจัย รวมทั้งต้องการบุคลากรหรือผู้ช่วยวิจัยที่มีความรู้ในการวิจัยเข้ามาให้คำแนะนำและให้การสนับสนุนด้านการอบรมในการทำวิจัย (วันทนา ชูช่วย, 2533; สกาวรัตน์ ชุ่มเชย, 2543; บุญยาพร ฉิมพลอย, 2544; สุพรรณิ สิ้นโพธิ์, 2546) จึงทำให้เกิดการริเริ่มในการรวมกลุ่มกันทำวิจัยโดยมีทั้งการทำวิจัยร่วมกันเป็นทีม (teamwork) การทำวิจัยแบบร่วมมือ (cooperation) และจากหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการที่เน้นให้มีการสะท้อนผล (reflection) (Kemmis, 1988; Creswell, 2002 cited in Mill, 2003) เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับในการนำไปใช้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและใช้ออกแบบในการวิจัยครั้งต่อไป จึงมีผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ได้แก่ เพื่อนครู ผู้บริหาร นักวิจัย และอาจารย์มหาวิทยาลัย โดยทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลประโยชน์จากการวิจัยร่วมกัน จึงได้พัฒนาเป็นการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบรวมพลัง (collaboration) และการทำวิจัยแบบเป็นหุ้นส่วน (partnership) กล่าวคือ ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำวิจัย ทุกคนมีสิทธิ์เท่ากันในการปฏิบัติงาน จึงทำให้เกิดการร่วมมือกันทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในรูปแบบนี้เกิดขึ้นมากในปัจจุบัน (Saurino, 2002; Balach et al., 2003; Levin & Rock, 2003; Mizukami et al., 2003; Knight & Wiseman, 2003; ทิศนา แชมมณี และนางลักษณะ วิรัชชัย, 2546; จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2547) ทั้งนี้เพื่อร่วมมือกันในการช่วยเหลือครูในการทำวิจัยปฏิบัติการให้ประสบผลสำเร็จและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้จริง ส่วนในทางปฏิบัตินั้นยังปรากฏว่าครูยังมีปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไม่เพียงพอสำหรับครูในการทำวิจัยโดยลำพัง ปัญหาวิจัยไม่ได้เกิดจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน รวมทั้งการใช้เวลาในการทำวิจัยนาน จึงทำให้สิ่งที่ครูค้นพบไม่สามารถนำไปใช้ได้ทันเหตุการณ์ และการทำวิจัยเป็นกระบวนการที่ต้องได้รับการฝึกฝนและเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะกระบวนการต่าง ๆ ที่ครูทำวิจัยเป็นเรื่องที่ครูไม่คุ้นเคย จึงต้องใช้การฝึกปฏิบัติที่มี ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ (สกาวรัตน์ ชุ่มเชย, 2543; รุ่งเรือง สุชาภิรมย์ และคณะ, 2545; สุวิมล ว่องวานิช, 2547, 2548) ฉะนั้น การทำวิจัยแบบร่วมมือ การทำวิจัยแบบรวมพลัง และการทำวิจัยแบบเป็นหุ้นส่วน คงไม่เพียงพอสำหรับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในปัจจุบัน ควรมีการแสวงหารูปแบบหรือวิธีการที่หลากหลายเข้ามาช่วยในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

สกาเวิร์ตน์ ชุ่มเซย (2543) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูโดยการพัฒนาเครือข่ายครูนักวิจัยเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้คำปรึกษาในการทำวิจัยของครู และในต่างประเทศก็มีการพัฒนาการทำวิจัยของครูในรูปแบบเครือข่ายเช่นกัน เช่น ในประเทศอังกฤษได้มีการจัดตั้งเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือ (Collaborative Action Research Network-CARN) ในปี ค.ศ. 1976 และผู้ก่อตั้งคือ John Elliott เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครูนักวิจัยที่ปฏิบัติงานอยู่ในโครงการวิจัยทางการศึกษาชื่อว่า Ford Teaching Project โดยมี John Elliott และ Chem Adelman เป็นผู้ดำเนินการดำเนินงาน ซึ่งทั้งสองคนเป็นอาจารย์ที่มาจากมหาวิทยาลัย East Anglia โครงการนี้ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาทฤษฎีและการปฏิบัติเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการมากขึ้น รวมทั้งได้นำการวิจัยปฏิบัติการมาใช้ในการฝึกปฏิบัติและพัฒนาวิธีการแสวงหาความรู้ ในปัจจุบัน CARN ยังคงดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยมีกิจกรรมของเครือข่าย ได้แก่ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการให้กับสมาชิก การสนับสนุนโครงการเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการทั้งในระดับบุคคล ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและระดับนานาชาติ มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ จดหมายข่าว เว็บไซต์ของ CARN และ วารสารวิจัยปฏิบัติการทางการศึกษา มีการจัดประชุมประจำปีและการประชุมเสนอผลงานวิจัย ลักษณะเด่นของ CARN คือ มีรูปแบบการดำเนินงานเป็นเครือข่าย (Network) และมีรูปแบบการสร้างเครือข่ายเกี่ยวกับวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ใช้การวิจัย ปฏิบัติการช่วยในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรและครูผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยปฏิบัติการทั้งในห้องเรียน และในโรงเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับครูในการเรียนรู้และกระบวนการทำวิจัย เพื่อสนับสนุนโรงเรียนให้จัดกิจกรรมสำหรับครูที่เป็นลักษณะการวิจัยปฏิบัติการ ให้โอกาสครูในการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพโดยผ่านการทำวิจัยปฏิบัติการ และร่วมมือกันทำวิจัยระหว่างครูในโรงเรียนกับอาจารย์ระดับวิทยาลัย มหาวิทยาลัยและทีมสนับสนุนการทำวิจัยจากสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น (Local Education Authority) (Balogh, 2004; Somekh,1996; Kemmis,1989 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2544)

ในประเทศไทยมีการทำงานในรูปแบบของเครือข่ายที่เป็นเครือข่ายทางสังคม (social network) เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น เครือข่ายการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน เครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ เครือข่ายการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบเกษตรกรรมทางเลือกของชุมชน เครือข่ายสถาบันการศึกษา เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน เครือข่ายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เครือข่ายภูมิปัญญาไทย (เสรี พงศ์พิศ, 2548; สุทธิชัย อบอุ่น, 2547) เครือข่ายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้และเครือข่ายวิจัยซึ่งมีทั้งเครือข่ายวิจัยทางด้านการศึกษา (Righeimer & Voss, 2001; Smith et al, 2002) และเครือข่ายวิจัยในสาขาต่าง ๆ โดยมีลักษณะการทำงานร่วมกันหลายฝ่ายระหว่างบุคคลและองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากมี

ความสนใจในสิ่งเดียวกันหรือประสบกับปัญหาเดียวกัน จึงทำให้เกิดเครือข่ายวิจัยขึ้นมาเพื่อร่วมกัน
ศึกษาวิจัยในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวทางหนึ่งที่เป็นทางเลือกในการพัฒนาการ
ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ การสร้างเครือข่ายวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research Network) เพื่อพัฒนาการทำวิจัยของครู แต่ยังไม่
ปรากฏว่าโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติและเหมาะสม
สำหรับประเทศไทย จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการทั้งของ
ประเทศไทยและของต่างประเทศว่ามีลักษณะของการสร้างเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างไร
และจากแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีความหลากหลายนั้น
แนวทางการดำเนินงานในลักษณะใดและรูปแบบใดที่สามารถใช้ได้ดีและเหมาะสมสำหรับประเทศไทย
จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาโมเดลเครือข่ายวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับประเทศไทย
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนาโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้กำหนด
ตัวแปรที่ศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา คือ โมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูนักวิจัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา นักวิจัย ศึกษานิเทศก์และ
อาจารย์มหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

โมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง รูปแบบในการดำเนินงานของ
เครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย รูปแบบย่อยและองค์ประกอบภายในของโมเดล
เครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเกิดจากการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของบุคลากรทางการศึกษา
และองค์กรทางการศึกษาที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน แล้ว
ดำเนินการวิจัยเพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การวิจัยเชิง
ปฏิบัติการ โดยพัฒนาโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย
ตัวอย่างเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการของต่างประเทศ การสัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการ
สำรวจความคิดเห็นของครูนักวิจัย

ความเหมาะสมของโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การตรวจสอบ โมเดลของเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอย่างไรในการทำให้เกิด การประสานความร่วมมือกันเพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกภายในเครือข่าย การพัฒนา ประสิทธิภาพการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และการพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยปฏิบัติการในชั้น เรียนที่เกิดจากการร่วมมือกันของสมาชิกภายในเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยตรวจสอบ ความเหมาะสมของโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ

ครุนักวิจัย หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนและทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการสอน โดยมีบทบาทเป็นผู้ฝึกปฏิบัติภายในกลุ่มเครือข่ายวิจัย และสำหรับครูผู้สอนที่มีความชำนาญในการ ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนก็มีบทบาทเป็นแกนนำกลุ่มโดยมีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือของ สมาชิกภายในเครือข่าย

ผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทในการสนับสนุน ครุนักวิจัยในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีหน้าที่ในการกระตุ้น ติดตามและประเมินผลการทำ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมี หน้าที่ดูแลครูในด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษา

อาจารย์มหาวิทยาลัย หมายถึง บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการ วิจัยในมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ โดยทำงานวิจัยควบคู่ไปกับการสอน และได้เข้าร่วมในเครือข่ายทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในฐานะผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครือข่าย

นักวิจัย หมายถึง นักวิจัยอิสระและนักวิชาการที่มีบทบาทในการสนับสนุนเกี่ยวกับการทำ วิจัยของครูและมีหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการทำงานของเครือข่ายให้มี ความเข้มแข็งและยั่งยืน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับโมเดลเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนา การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน อันจะช่วยในการพัฒนาความรู้และการปฏิบัติงาน ร่วมกันระหว่างครุนักวิจัย อาจารย์มหาวิทยาลัย บุคลากรจากสำนักงานการศึกษาและนักวิจัย
2. ได้สารสนเทศที่นำไปใช้กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาโมเดลการทำวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียนให้กับบุคลากรทางการศึกษา
3. ได้แนวทางสำหรับหน่วยงานในการสนับสนุนการทำเครือข่ายวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในลักษณะของการประสานความร่วมมือกันของการศึกษาต่างระดับ ในการร่วมแลกเปลี่ยน ความรู้ทางวิชาการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติ